

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ

Факультет економіки та менеджменту
Кафедра менеджменту у виробничій сфері

МИТНИК ОЛЕСЯ МИКОЛАЇВНА

УДК 658.51

ДОСЛІДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА, НА
ПРИКЛАДІ ДП «УКРСПИРТ» ХОРОСТКІВСЬКЕ МПД

Спеціальність 073 – Менеджмент

АВТОРЕФЕРАТ
наукової роботи на здобуття кваліфікації магістра

Тернопіль – 2018

Робота виконана на кафедрі менеджменту у виробничій сфері факультету економіки та менеджменту Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент
Галушак Ольга Ярополківна,
кафедра менеджменту у виробничій сфері
факультету економіки та менеджменту
Тернопільського національного технічного
університету імені Івана Пулюя

Рецензент:

кандидат технічних наук, доцент
Стойко Ігор Іванович,
кафедра менеджменту інноваційної діяльності та
підприємництва факультету економіки та
менеджменту Тернопільського національного
технічного університету імені Івана Пулюя

Захист відбудеться «26» грудня 2018 р. о 9⁰⁰ год. на засіданні екзаменаційної комісії у Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя

Науковий керівник

к.е.н., доц. О.Я. Галушак

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Питання організації виробничої діяльності все більше актуалізується на сучасному етапі реформування економіки України. Нестабільність та невизначеність ринкових умов нашої держави підтверджують необхідність проведення колосальної реструктуризації організації виробничої діяльності підприємств. Характерними рисами українського виробництва є його низьке технічне оснащення, нераціональна організація праці та процесу виготовлення продукції. Все це призводить до зниження продуктивності праці, збільшення затрат на виробництво та погіршення конкурентоздатності вітчизняної продукції.

Основою функціонування будь-якого підприємства є його виробнича діяльність. Вона визначає найважливіші параметри системи, такі, як обсяги випуску, прогресивність технології, якість і собівартість. Тлумачення поняття «виробничої діяльності» можна знайти у працях українських і зарубіжних вчених Задоя А.О., Оверченка В. І., Мажака З. М., Софія М. І., Сміта А., Хекшера Е., Оліна Б., Рікардо Д. та ін. Виробнича діяльність завжди спрямована на створення споживчих благ, тому вона є актуальною не лише для конкретного підприємства, але й для існування, розвитку та підвищення життєвого рівня людини та функціонування будь-якої держави.

Основною функцією виробничої діяльності є організація виробництва, яка передбачає об'єднання всіх складових виробничого процесу в єдиний процес, а також забезпечення їх раціональної взаємодії і поєднання з метою досягнення економічної та соціальної ефективності виробництва. Аналізом організації виробничої діяльності займалися вчені-економісти Гіляровська Л.Т., Толмачевський Н.Н., Галушак О. Я., Грабовецький Б.Є., Мосталигін Г.П. Мних Є В., Петрова В.І., Савицька Г.В., Чумаченко М.Г., Шеремет А.Д., Хелферт Є. та ін. Організація виробництва є запорукою ефективної роботи підприємства, так як вона створює можливості для високої продуктивності трудових колективів, випуску якісного продукту, оптимального використання ресурсів підприємства, а також розвитку організаційної культури та особистості в процесі роботи.

З огляду на це, сьогодні особливо важливим є пошук та впровадження нових підходів до організації виробництва, які були б спрямовані на пристосування виробничої діяльності підприємства до сучасних ринкових умов та забезпечували б його оптимальне функціонування.

Метою роботи є дослідження теоретичних та практичних засад організації виробничої діяльності ДП «Укрспирт» Хоростківське МПД.

Завданнями роботи є:

- 1) дослідити теоретичні аспекти організації виробничої діяльності підприємства;
- 2) здійснити аналіз стану та динаміки основних фінансово-економічних показників;
- 3) провести аналіз ресурсної бази;
- 4) проаналізувати використання виробничих потужностей;
- 5) дослідити ефективність використання персоналу;

- б) виявити резерви покращення ефективності організації виробничої діяльності;
- 7) розробити заходи щодо вдосконалення організації виробництва;
- 8) здійснити економічне обґрунтування доцільності їх впровадження.

Об'єктом дослідження є процеси організації виробничої діяльності підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні та прикладні засади організації виробничої діяльності підприємства.

Методи досліджень. У магістерській роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: метод формалізації - для відображення змісту і структури економічних процесів у знаковій формі, що дало змогу оцінити ефективність організації виробничої діяльності підприємства за допомогою низки показників; метод порівняння - для уточнення понятійно-категоріального апарату, оцінювання та впорядкування підходів щодо оцінки ефективності організації виробничої діяльності підприємства; економіко-статистичного й порівняльного аналізу – для виявлення тенденцій розвитку ринку спиртової галузі і структурних змін у функціонуванні підприємств спиртової та лікеро-горілчаної промисловості; теоретичний метод наукового дослідження сходження від абстрактного до конкретного - для оцінки й аналізу діяльності підприємства (співставлення теорії як абстрактного опису і практики як конкретного опису об'єкту дослідження); графічний - для візуалізації результатів дослідження; узагальнення - для обґрунтування ефективності удосконалення організації виробничої діяльності підприємства; абстрактно-логічний - для здійснення теоретичних узагальнень і формування висновків за результатами дослідження.

Джерела дослідження. Інформаційною базою дослідження слугували матеріали праць українських і зарубіжних науковців, інформація державних органів статистики, законодавчі та нормативні документи з питань регулювання діяльності підприємництва спиртової та лікеро-горілчаної галузі, звітно-статистичні дані досліджуваного підприємства, аналітичні публікації в науковій і спеціалізованій літературі.

Наукова новизна отриманих результатів. Наукова новизна дипломної магістерської роботи полягає у дослідженні теоретико-методичних засад, розробленні практичних рекомендацій та обґрунтуванні економічного ефекту заходів, спрямованих на підвищення ефективності організації виробничої діяльності підприємства.

Практичне значення отриманих результатів полягає у зменшенні витрат на виробництво продукції ДП «Укрспирт» Хоростківське МПД за рахунок технічного переоснащення котельні, вдосконалення процесу придбання меляси та покращення організації праці робітників. Також обґрунтовано пропозицію щодо впровадження технології очистки сировини для освоєння виробництва вуглекислоти та проаналізовано потенційні ринки її збуту. Розроблені проектні

рішення впроваджено у виробничу діяльність досліджуваного підприємства, про що свідчить довідка про впровадження.

Апробацію результатів дослідження було здійснено на Міжнародній студентській науково-технічній конференції «Природничі та гуманітарні науки. Актуальні питання» (м. Тернопіль, 26-27 квітня 2018 р.), зокрема було опубліковано тези «Методика проведення аналізу виробничо-господарської діяльності підприємства».

Структура й обсяг дипломної магістерської роботи. Дипломна магістерська робота складається зі вступу, восьми розділів, висновків, переліку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи – 185 сторінок комп'ютерного тексту, вона містить 44 таблиці і 14 рисунків, 7 додатків, список використаних джерел із 93 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У **вступі** розкрита актуальність теми магістерської роботи, встановлено мету та завдання, предмет та об'єкт, методи та інформаційну базу дослідження, описано наукову новизну і практичну значимість отриманих результатів, а також подано структуру роботи.

У **першому розділі «Теоретичні аспекти організації виробничої діяльності підприємства»** досліджено суть поняття «виробнича діяльність підприємства», проаналізовано процес здійснення організації виробничої діяльності підприємства, а також визначено показники, які характеризують ефективність організації виробничої діяльності підприємства.

На основі огляду наукової літератури, встановлено, що поняття «виробнича діяльність» може вживатись у вузькому значенні, позначаючи безпосереднє створення благ, або у широкому, маючи на увазі будь-яку діяльність з використання природних і людських ресурсів для отримання матеріальних та нематеріальних благ.

Визначено, що основна мета (місія) виробництва в ринкових умовах, полягає в забезпеченні споживача необхідною йому продукцією (послугами) у певні строки, заданої якості та комплектації, з мінімальними витратами для виготовлювача (продуцента). Таким чином, економічний результат діяльності підприємства, його фінансовий стан і майбутній розвиток залежать від того, наскільки раціонально організовано виробництво, чи відповідає воно сучасним вимогам оптимальності, гнучкості, мобільності, високої культури, екологічності, конкурентоспроможності тощо.

З огляду на те, що виробнича діяльність здійснюється в природному та соціальному середовищі, їй завжди притаманний конфлікт між обмеженими виробничими ресурсами (факторами) та безмежними людськими потребами. Для його розв'язання запропоновано максимізувати обсяги виробництва при певних обмеженнях на ресурс та мінімізувати витрати ресурсів при заданих обсягах виробництва. Щоб розв'язати ці завдання, слід раціоналізувати

форми об'єднання факторів виробництва та їх якісне і кількісне співвідношення у процесі виробництва, тому у роботі проаналізовано такі аспекти їх раціоналізації, як відповідність, співвідношення та взаємозамінюваність факторів виробництва. Окрім цього, для визначення оптимального співвідношення між будь-яким набором факторів виробництва і максимально можливим обсягом продукції, запропоновано скористатися виробничою функцією та проаналізовано її властивості.

На основі проведених досліджень, дано авторське визначення поняття «виробничої діяльності», яке можна трактувати як діяльність суб'єктів господарювання з перетворення сировини, матеріалів, праці та капіталу на матеріальні і духовні блага, що мають цінову визначеність з метою досягнення економічних і соціальних результатів.

Основною функцією виробничої діяльності є організація виробництва. Проаналізовано найпоширеніші тлумачення цього поняття, а також визначено, що організація виробничих процесів здійснюється через реалізацію п'яти основних функцій: системоутворювальної; формування зв'язків між виконавцями виробничих процесів; створення організаційних умов для взаємодії всіх ланок єдиної виробничої системи; формування економічних умов для реалізації економічних інтересів власників, трудового колективу і членів суспільства; створення соціальних умов для забезпечення відповідних умов праці та відпочинку працівників на виробництві, що відповідають суспільним вимогам. Виділено три види організації виробництва (поелементний, просторовий, часовий розріз організації виробництва) і проаналізовано основні завдання організації виробництва. На основі аналізу низки джерел, зроблено висновок про те, що до найбільш відомих і широко поширених в сучасних умовах господарювання форм організації виробництва відносять концентрацію, спеціалізацію, кооперування, комбінування та диверсифікацію. Так, суть організації виробництва полягає у об'єднанні та забезпеченні взаємодії особистих та матеріальних факторів виробництва, встановленні взаємозв'язків та узгоджених дій учасників виробничого процесу, створенні організаційних умов для реалізації економічних інтересів та соціальних потреб працівників на виробничому підприємстві.

Зроблено класифікацію показників для оцінки ефективності організації виробничої діяльності підприємства. Виділено наступні групи показників: універсальні показники діяльності підприємства (собівартість, прибуток, рентабельність, валовий дохід), показники ефективності використання основних фондів (коефіцієнт вибуття, оновлення, фондвіддача основних фондів, фондомісткість і т.д.), показники ефективності використання оборотних коштів (коефіцієнт оборотності, середній залишок оборотних коштів, коефіцієнт завантаження оборотних коштів та ін.). Окрім цього, запропоновано використання показників руху персоналу, економічного ефекту, економічної ефективності та ін..

У другому розділі «Аналіз ефективності організації виробничої діяльності ДП «Укрспирт» Хоростківське МПД» проведено загальну характеристику діяльності підприємства, здійснено аналіз стану та динаміки основних фінансово-економічних показників підприємства, проведено аналіз ресурсної бази організації виробничої діяльності підприємства, аналіз використання виробничих потужностей підприємства, а також аналіз ефективності використання персоналу підприємства.

ДП «Укрспирт» Хоростківське МПД засноване на державній власності і входить до складу Державного концерну спиртової та лікєро-горілочаної промисловості (концерн «Укрспирт»), відноситься до сфери управління Міністерства аграрної політики України і є підзвітним йому. Підприємство створене з метою ефективного використання державного майна шляхом запровадження нових технологій, форм організації виробництва, задоволення потреб у спирті, а також іншій продукції і наданні послуг, виходячи із виробничих можливостей і отримання на цій основі прибутку. Основними напрямками діяльності підприємства є виробництво та реалізація спирту етилового із харчової сировини, спирту технічного, спирту-сирцю, спирту етилового денатурованого (спирту технічного) та продукції, на виробництво якої використовується спирт етиловий денатурований (спирт технічний).

Здійснивши аналіз фінансового стану ДП «Укрспирт» Хоростківське МПД, можна зробити висновок, що завод має неліквідний баланс. Показники фінансової стійкості свідчать про незадовільний стан і погіршення діяльності. Тенденцію до зниження мають усі показники рентабельності, що пояснюється збільшенням собівартості продукції.

Аналіз ресурсної бази виробничої діяльності підприємства показав негативну тенденцію до збільшення матеріаломісткості, а, отже, зменшення матеріаловіддачі. Так, у 2016 році матеріаловіддача зменшилась на 33,72%, а матеріаломісткість зросла на 50,89% порівняно до попереднього року. Питома вага матеріальних витрат у 2016 році порівняно до 2015 року зменшилась на 24,4%. Визначено, що значний вплив на собівартість продукції має варіація вартості сировини. Проаналізовано слабкі та сильні сторони основних постачальників сировини, а також основних споживачів продукції. На основі цього, визначено цілі підприємства по роботі з клієнтами.

На ДП «Укрспирт» Хоростківське МПД прослідковується зменшення вартості основних фондів, зростання коефіцієнтів їхнього зносу та вибуття. Рух основних фондів вказує на незначні зміни, пов'язані із оновленням обладнання заводу і його частковим технічним переозброєнням, яке стосується, в першу чергу, оновлення основного технологічного процесу виготовлення спирту. Також погіршуються показники, що відображають використання основних фондів. Зокрема, у 2016 році порівняно з попереднім зменшилася фондівіддача та фондоозброєність, зросла фондомісткість.

Аналіз ефективності використання персоналу показав, що коефіцієнт обороту щодо прийому зріс у 2017 році, проте зменшився у 2016 році. Коефіцієнт обороту щодо вибуття зменшився у 2017 р, а у 2016 р зріс. Плинність кадрів у 2017 р. порівняно з попереднім роком не змінилась, а у 2016 р зросла. Проводячи аналіз показників продуктивності, можна відзначити, що середньорічний виробіток одного працівника мав тенденцію до зниження впродовж 2015-2017 рр.

У третьому розділі «Підвищення ефективності організації виробничої діяльності підприємства» було запропоновано низку заходів, спрямованих на підвищення ефективності організації виробничої діяльності підприємства.

На підприємстві ДП «Укрспирт» Хоростківське МПД для підвищення ефективності виробничої діяльності пропонуємо впровадження високопродуктивного технологічного оснащення. Обґрунтовано доцільність впровадження нового котла ДЕ-10-14 вітчизняного виробництва. Обчислено, що встановлення нового котла дасть можливість зменшити витрати на газ і електроенергію, що вплине на зменшення собівартості продукції та дозволить отримати додатковий прибуток. Проведено аналіз беззбитковості проекту, в результаті якого встановлено, що період окупності капітальних вкладень становить 3,11 роки, значення точки беззбитковості від номінального обсягу виробництва становить 42%, а коефіцієнт запасу стійкості складає 0,58. Отже, такий проект можна вважати стійким.

У результаті дослідження організації виробничої діяльності підприємства встановлено, що 10% витрат на сировину і матеріали складають транспортно-заготівельні витрати. Через це обґрунтовано пропозицію щодо закупівлі м'яси на цукровому заводі у м. Хоростків. Визначено, що це дозволить знизити транспортно-заготівельні витрати на 0,35%.

Запропоновано збільшити ефективність організації виробничої діяльності за рахунок усунення дублювання функцій працівників. З метою зменшення витрат на оплату праці і кількості працівників, які не виконують норми виробітку, обґрунтовано доцільність суміщення посади оператора котельні та слюсаря КВПіА, збільшуючи при цьому заробітну плату першого на 35% від заробітної плати другого. Обчислено, що повна собівартість внаслідок впровадження запропонованих вище рішень зменшиться на 3,95 грн./дал.

Окрім цього, обґрунтовано пропозицію щодо освоєння виробництва нового виду продукції (очищеної вуглекислоти) шляхом установки очистки на вугільних абсорберах. Проаналізовано потенційні ринку збуту нової продукції, розроблено план виробництва на 2018 р., складено калькуляцію собівартості очищеної вуглекислоти на 2018 р. та дано оцінку потенційній доходності і реальній прибутковості цеху при плановому випуску продукції. Термін окупності капітальних вкладень становитиме 1,58 роки, а виробництво очищеної вуглекислоти буде беззбитковим при умові виробництва 180,62 т.

У четвертому розділі «Спеціальна частина» досліджено нормативно-правову базу щодо регулювання організації виробничої діяльності підприємств, проаналізовано ефективність функціонування підприємств спиртової та лікєро-горілочаної промисловості.

Нормативно-правова база щодо здійснення і оцінки організації виробничої діяльності підприємства в Україні регулюється низкою законів та кодексів. Наприклад, господарським кодексом України, цивільним кодексом України, законом України «Про власність», «Про підприємства в Україні», «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності», «Про споживчу кооперацію», «Про оподаткування підприємств» та ін. Державне регулювання виробничої діяльності здійснюється для забезпечення стабільного рівня цін, стримування або стимулювання виробництва певних товарів, вилучення додаткових коштів для державного бюджету, запобігання значній диференціації доходів, стійкого та ефективного зростання національної економіки, забезпечення повної зайнятості, економічної свободи, соціальної справедливості та ефективності зовнішньоекономічних зв'язків.

На основі проведеного аналізу ефективності функціонування підприємств спиртової та лікєро-горілочаної промисловості, виявлено, що за період з 2007 до 2017 року в Україні спостерігається значне скорочення обсягів виробництва етилового спирту. У цілому у 2017 році порівняно з 2007 обсяг виробництва етилового спирту скоротився в 3,7 рази. Окрім цього, на частку харчового спирту від окремих видів алкогольної продукції припадає всього 4 % від загального обсягу виробництва. Це складає 4447,1 тис. дал., з них 1118,3 тис. дал. виробляється підприємствами у Тернопільській області. Виявлено, що виробництво етилового спирту у Тернопільській області в 2017 році склало 2,5 млн. декалітрів, а за січень-липень 2018 року – 805,5 тис. дал.

Визначено, що стратегічними напрямом зміни структури продукції спиртової промисловості має стати застосування та впровадження ресурсозберігаючих технологій і виготовлення продукції високої харчової якості та цінності.

У п'ятому розділі «Обґрунтування економічної ефективності проектних рішень, на прикладі ДП «Укрспирт» Хоростківське МПД» обґрунтовано економічну ефективність підвищення технічного рівня виробництва, здійснено розрахунок ефективності зниження собівартості продукції підприємства, обґрунтовано економічну ефективність удосконалення організації праці виробничих працівників і проведено дослідження економічної ефективності використання побічної продукції підприємства з використанням Microsoft Excel.

У шостому розділі «Охорона праці» визначено основні завдання в галузі охорони праці досліджуваного підприємства, здійснено загальний аналіз стану охорони праці, проведено виявлення можливих небезпечних і шкідливих виробничих факторів у діяльності підприємства, проведено аналіз пожежної безпеки та розроблено рекомендації з поліпшення умов охорони праці

досліджуваного підприємства, а також обґрунтовано соціально-економічну ефективність запропонованих рішень.

У сьомому розділі «Безпека в надзвичайних ситуаціях» розглянуто структуру цивільного захисту ДП «Укрспирт» Хоростківське МПД.

У восьмому розділі «Екологія» проаналізовано організацію екологічної служби на ДП «Укрспирт» Хоростківське МПД та описано пріоритети підприємства в галузі охорони навколишнього природного середовища і раціонального природокористування.

ВИСНОВКИ

У дипломній магістерській роботі досліджено теоретичні аспекти організації виробничого діяльності, здійснено аналіз її ефективності, а також запропоновано проектні рішення щодо підвищення ефективності організації виробничої діяльності підприємства.

У ході дослідження теоретичних аспектів організації виробничої діяльності проаналізовано поняття «виробничої діяльності» у вузькому та широкому значенні. Так, вузьке значення позначає безпосереднє створення благ, широке - будь-яку діяльність з використання природних і людських ресурсів для отримання матеріальних та нематеріальних благ.

Визначено основну мету (місію) виробництва у ринкових умовах – забезпечення споживача необхідною йому продукцією (послугами) у певні строки, заданої якості та комплектації, з мінімальними витратами для виготовлювача (продуцента). З'ясовано, що обмеженість виробничих ресурсів та безмежність людських потреб вимагає від організація виробничої діяльності вирішення питання раціоналізації форм об'єднання факторів виробництва, їх якісного і кількісного співвідношення у процесі виробництва. Це завдання можна розв'язати шляхом максимізації обсягів виробництва при певних обмеженнях на ресурс та мінімізації витрати ресурсів при заданих обсягах виробництва. Також для визначення оптимального співвідношення між будь-яким набором факторів виробництва і максимально можливим обсягом продукції, запропоновано скористатися виробничою функцією та проаналізовано її властивості.

У результаті дослідження теоретичних аспектів роботи, дано авторське визначення поняття «виробничої діяльності», яке можна трактувати як діяльність суб'єктів господарювання з перетворення сировини, матеріалів, праці та капіталу на матеріальні і духовні блага, що мають цінову визначеність з метою досягнення економічних і соціальних результатів.

Проаналізовано низку тлумачень поняття «організації виробництва». Встановлено, що організація виробництва – це основна функція виробничої діяльності, яка являє собою сукупність заходів і дій працівників за вибором і забезпечення раціональних шляхів виконання виробничих завдань, підвищення якості продукції, економії матеріальних, трудових і фінансових ресурсів,

досягнення поставлених цілей. Також визначено основні функції організації виробничих процесів, досліджено види, основні завдання та форми організації виробництва.

Здійснено класифікацію показників для оцінки ефективності організації виробничої діяльності підприємства. Запропоновано наступні групи показників: універсальні показники діяльності підприємства (собівартість, прибуток, рентабельність, валовий дохід), показники ефективності використання основних фондів (коефіцієнт вибуття, оновлення, фондівіддача основних фондів, фондомісткість і т.д.), показники ефективності використання оборотних коштів (коефіцієнт оборотності, середній залишок оборотних коштів, коефіцієнт завантаження оборотних коштів на ін.). Окрім цього, можна використовувати показники руху персоналу, економічного ефекту, економічної ефективності та ін..

У представленій дипломній магістерській роботі здійснено аналіз ефективності організації виробничої діяльності ДП «Укрспирт» Хоростківське МПД. Досліджено, що підприємство засноване на державній власності і входить до складу Державного концерну спиртової та лікеро-горілчаної промисловості (концерн «Укрспирт»), відноситься до сфери управління Міністерства аграрної політики України і є підзвітним йому. Основними напрямками діяльності підприємства є виробництво та реалізація спирту етилового із харчової сировини, спирту технічного, спирту-сирцю, спирту етилового денатурованого (спирту технічного) та продукції, на виробництво якої використовується спирт етиловий денатурований (спирт технічний).

Результати проведеного аналізу стану та динаміки основних фінансово-економічних показників свідчать, що спиртзавод у 2016 році зменшив обсяги виробництва продукції, а в 2017 році виробництва взагалі не було. Також з'ясовано, що показники абсолютної, миттєвої та поточної ліквідності у базовому році зростають у порівнянні до 2016 року на 9,9%, 23,7%, 23% відповідно. Показники фінансової стійкості мають незадовільний стан. Окремі показники ділової активності у 2015-2016ррр погіршуються. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості зменшився на 56%, коефіцієнт загальної заборгованості зменшився на 8%.

Проведено аналіз ресурсної бази підприємства, в результаті чого встановлено, що у 2016 році матеріаловіддача зменшилась на 33,72%, а матеріаломісткість зросла на 50,89% порівняно до попереднього року. Питома вага матеріальних витрат у 2016 році порівняно до 2015 року склала 24,4%.

На основі аналізу використання виробничих потужностей, встановлено, що у 2016 році зростання основних фондів становило 8% проти 2015 року, коефіцієнт оновлення у 2016 році в порівнянні з попереднім зріс на 12%, у 2016 р. показник фондівіддачі зменшився на 1,95, фондомісткість зросла на 0,8, а фондоозброєність зменшилась на 3,8.

Досліджено ефективність використання персоналу та встановлено, що коефіцієнт обороту щодо прийому зріс у 2017 році, проте зменшився у 2016 році. Коефіцієнт обороту щодо вибуття

зменшився у 2017 р, а у 2016 р зріс. Плинність кадрів у 2017 р. порівняно з попереднім роком не змінилась, а у 2016 р зросла.. Середньорічний виробіток одного працівника мав тенденцію до зниження впродовж 2015-2017 рр.

Виявлено наступні резерви покращення ефективності організації виробничої діяльності: зменшення витрат на газ і електроенергію; зниження транспортно-заготівельних витрат; усунення дублювання функцій працівників; освоєння виробництва нового виду продукції (очищеної вуглекислоти).

На основі виявлених резервів розроблено заходи щодо вдосконалення організації виробництва, які полягали у: впровадженні нового котла ДЕ-10-14; закупівлі меляси на цукровому заводі у м. Хоростків; суміщення посади оператора котельні та слюсаря КВПіА; впровадженні установки очистки на вугільних абсорберах для освоєння виробництва очищеної вуглекислоти. Здійснено економічне обґрунтування доцільності впровадження запропонованих рішень. Встановлено, що повна собівартість внаслідок впровадження перших трьох запропонованих вище рішень зменшиться на 3,95 грн./дал.

Проаналізовано потенційну дохідність і реальну прибутковість цеху при впровадженні проекту щодо освоєння виробництва вуглекислоти. Так, коефіцієнт валового прибутку становитиме 23,08%, чистий прибуток на одиницю реалізованої продукції - 18,92% собівартості, рентабельність продукції - 30%, точка беззбитковості - 180,62 т. і термін окупності - 1,58 роки.

Список опублікованих праць за темою дипломної магістерської роботи

1. Митник О. Методика проведення аналізу виробничо-господарської діяльності підприємства/О.М. Митник // Міжнародна студентська науково - технічна конференція «Природничі та гуманітарні науки. актуальні питання» (м. Тернопіль, 26–27 квітня 2018 року). – Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. – Тернопіль: видавництво ТНТУ, 2018. – С. 53.

АНОТАЦІЯ

Митник О.М. Дослідження організації виробничої діяльності підприємства, на прикладі ДП «Укрспирт» Хоростківське МПД [Рукопис]: комплексна дипломна робота на здобуття кваліфікації магістра за спеціальністю 8.03060101 / Олеся Миколаївна Митник; ТНТУ. — Тернопіль: [б. в.], 2018. — 185 с.

Магістерська робота: 185 с., 14 рис., 44 табл., 7 додатків, 93 літературних джерел.

Об'єкт дослідження – процеси організації виробничої діяльності підприємства.

Метою роботи є дослідження теоретичних та практичних засад організації виробничої діяльності ДП «Укрспирт» Хоростківське МПД.

Методи дослідження – метод формалізації, метод порівняння, економіко-статистичного й порівняльного аналізу, метод сходження від абстрактного до конкретного, графічний, узагальнення, абстрактно-логічний.

Розроблено проектні рішення щодо зменшення витрат виробництва на підприємстві ДП «Укрспирт» Хоростківське МПД за рахунок технічного переоснащення котельні, вдосконалення процесу придбання меляси та вдосконалення організації праці робітників. Також обґрунтовано пропозицію щодо впровадження технології очистки сировини для освоєння виробництва вуглекислоти та проаналізовано потенційні ринки її збуту.

Результати дослідження впроваджено у діяльність ДП «Укрспирт» Хоростківське МПД.

Ключові слова: виробнича діяльність, організація виробничої діяльності, фактори виробництва, показники оцінки ефективності організації виробничої діяльності підприємства.

ABSTRACT

Mytnyk O.M. Research on the production activity organization of an enterprise, in the example of state enterprise «Ukrspyrт» Khorostkiv place of business [Manuscript]: comprehensive thesis for obtaining the qualification master's degree in 8.03060101 / Olesya Mytnyk; TNTU. - Ternopil [b. in.], 2018. - 185 p.

Master's thesis: 185 pages, 14 figures, 44 tables, 7 appendixes, 93 references.

The object of research: the processes of production activity organization of an enterprise.

The aim of the thesis: researching theoretical and practical bases of the production activity organization of the state enterprise «Ukrspyrт» Khorostkiv place of business.

Research methods: formalization, comparison, economic and statistical analysis, comparative analysis, ascending from the abstract to the concrete, graphical, generalization, abstract-logical.

Design solutions concerning the production costs reduction of the state enterprise «Ukrspyrт» Khorostkiv place of business by the technical re-equipment of boiler house, improvement of molasses acquisition, and improvement of labour management were developed.

The proposal for the adoption of raw material purification technology for launching the production of carbonic acid was substantiated and its potential product market was analyzed.

The results of the research were implemented in the enterprise activity.

Key words: production activity, organization of production activity, factors of production, indicators of the efficiency estimation of the enterprise production activity.

АННОТАЦИЯ

Мытник О.Н. Исследование организации производственной деятельности предприятия, на примере ГП «Укрспирт» Хоростковское МОД [Рукопись]: комплексная дипломная работа на соискание квалификации магистра по специальности 8.03060101 / Олеся Николаевна Мытник; ТНГУ. — Тернополь: [б. в.], 2018. — 185 с.

Магистерская работа: 185 с., 14 рис., 44 табл., 7 приложений, 93 литературных источников.

Объект исследования – процессы организации производственной деятельности предприятия.

Целью работы является исследование теоретических и практических основ организации производственной деятельности ГП «Укрспирт» Хоростковское МОД.

Методы исследования – метод формализации, метод сравнения, экономико-статистического и сравнительного анализа, метод восхождения от абстрактного к конкретному, графический, обобщения, абстрактно-логический.

Разработаны проектные решения по уменьшению издержек производства на предприятии ГП «Укрспирт» Хоростковское МОД за счет технического перевооружения котельной, усовершенствования процесса приобретения мелассы и усовершенствования организации труда рабочих. Также обосновано предложение по внедрению технологии очистки сырья для освоения производства углекислоты и проанализированы потенциальные рынки ее сбыта.

Результаты исследования внедрены в деятельность ГП «Укрспирт» Хоростковское МОД.

Ключевые слова: производственная деятельность, организация производственной деятельности, факторы производства, показатели оценки эффективности организации производственной деятельности предприятия.